

ŽIVLJENJSKA PESTROST V SLOVENIJI

V SLOVENIJI JE DO SEDAJ DOLOČENIH OKROG
30.000 VRST ŽIVIH BITIJ,
ŠTEVILČNE OCENE VSEH PRIČAKOVANIH VRST PA SE
GIBLJEJO MED 50.000 IN 120.000.

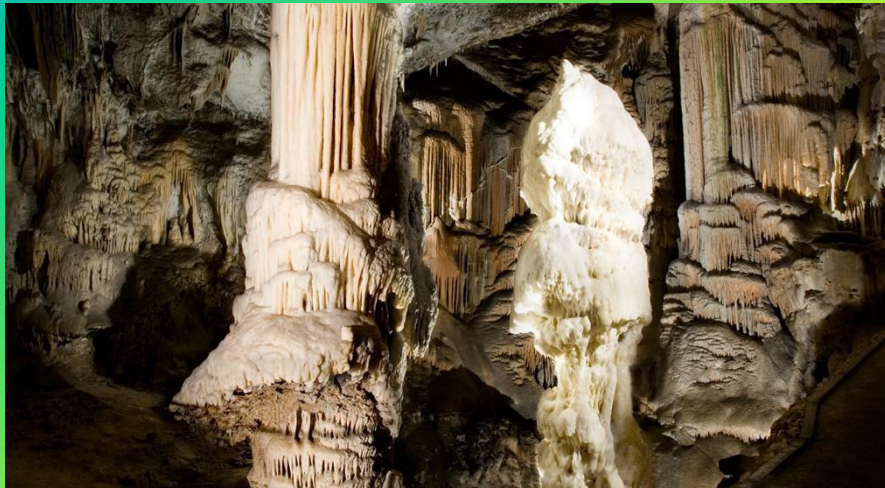
Za tako majhno državo je to zelo velika pestrost, zato pravimo,
da je Slovenija **vroč**a točka Evrope.

Kaj je razlog za tako veliko biodiverzitetu Slovenije?

- Različni ekosistemi (gore, morje, travniki, gozdovi, reke, jezera, kraške jame...),
- različni tipi kamnin,
- različni tipi prsti,
- velike razlike v nadmorski višini...

ENDEMITI

Slovenija je izjemno bogata tudi z endemiti. To so vrste, ki živijo samo na omejenem geografskem območju in nikjer drugod na svetu.

Imamo več kot 850 vrst endemitov.

Največ endemitov je opisanih med žuželkami (več kot 500), stonogami, raki, mehkužci...

Med rastlinami najdemo 22 endemitov, 24 pa jih živi deloma tudi izven naših meja.

Jamski hrošč drobnovratnik je bil odkrit l.1831 v Postojnski jami in je prva znana in opisana jamska žival.

Kranjski jeglič

Človeška ribica je največji evropski jamski vretenčar.

AVTOHTONE ALI DOMORODNE VRSTE

Čebele	kranjska čebela
Govedo	cikasto govedo
Kokoši	štajerska kokoš
Konji	lipicanec, posavski konj, slovenski hladnokrvni konj
Koze	drežniška koza
Ovce	bovska ovca, istrska pramenka – istrijanka, belokranjska pramenka, jezersko-solčavska ovca
Prašiči	krškopoljski prašič
Psi	kraški ovčar, posavski gonič, kratkodlaki istrski gonič, resasti istrski gonič in slovenski planinski gonič
Ribe	soška postrv

<https://www.youtube.com/watch?v=V0jbG8nge3w>

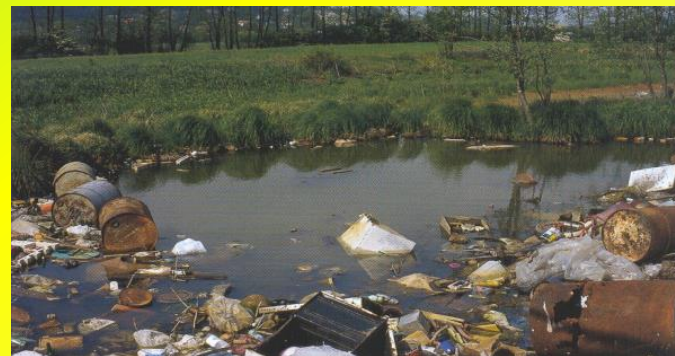
ZAKAJ DANES BIOTSKA RAZNOVRSTNOST MOČNO UPADA

Hitra rast
prebivalstva,
gradnja mest...

Turizem in
rekreacija

Onesnaževanje
okolja

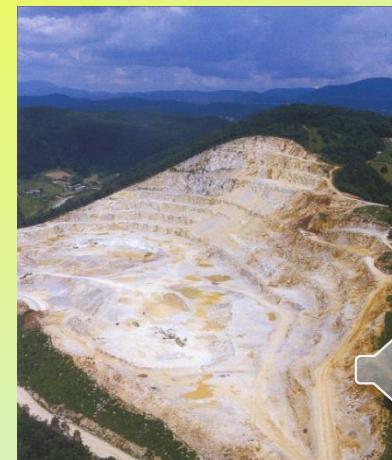
Prekomerno
nabiranje gozdnih
sadežev

Vnašanje
tujerodnih vrst

Pretirana in
netrajnostna raba
naravnih virov

NAJBOLJ
OGROŽENI
EKOSISTEMI V
SLOVENIJI

ŽITNO POLJE

SUHI TRAVNIK

MRTVICE

VISOKOGOR- SKI PAŠNIK

SLANA TRATA

MOKRIŠČE

VISOKODEBELNI
SADOVNJAK

EKONOMSKI
POMEN

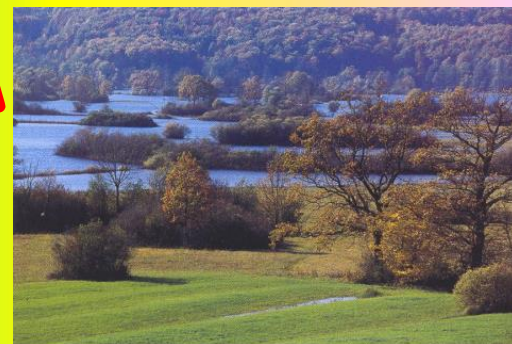

ZNANSTVENI
POMEN

ZAKAJ NAJ VARUJEM
NARAVO?

ESTETSKI POMEN

ETIČNI
POMEN

Ramsarska
konvencija
(mokrišča)

Natura 2000
(varovanje
občutljivega
območja)

Mednarodni
sporazumi

Alpska konvencija
(Konvencija o varstvu
Alp)

KAKO NAJ VARUJEM NARAVO?

Rdeči seznam ogroženih vrst

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODRE1883>

Konvencija o mednarodni
trgovini z ogroženimi
prostoživečimi živalskimi in
rastlinskimi vrstami (CITES)

Mednarodna trgovina z ogroženimi vrstami

Zivalske in rastlinske vrste so ogrožene predvsem zaradi izginjanja njihovih življenjskih prostorov in trgovine z njimi, kar lahko pripelje celo do njihovega izginjanja. Ekstivne živali in rastline privedejo kupca s svojimi nenavadno in enkratno obliko ali preprosto zooto, ker so redke. Na leto je to norveških sobesnih sarkov 40.000 epic, 15 milijonov drugih sesalcev, 4 milijone ptic, 10 milijonov plazilcev in ribic ter mnoge druge živalske in rastlinske vrste, ki se nato prodajajo na vse konce sveta.

Kaj je CITES?
CITES je angleška okrajšava za Konvencijo o mednarodni trgovini z ogroženimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora), znana tudi kot Washingtonska konvencija. Zopema več kot 30.000 živalskih in rastlinskih vrst, ki jih ogroža mednarodna trgovina.

Kaj je osebek CITES?
Kotero koli živa ali mrtva žival ali rastlina, ki je obravnavana konvencija CITES, ter vsak prepoznoven del ali izdelek iz njih.

Kaj je osnovna načela CITES?
Za vsak osebek CITES potrebujemo dokument CITES.

Kako lahko prispevate k ohranjanju ogroženih vrst?
Ne kupujte eksozivnih živali in rastlin, izdelkov iz njih in turističnih spominkov iz njihovih delov. Mogoče pripadajo prav eni izmed ogroženih vrst. Pazorni bodite pred nakupom koz in izdelkov iz velikih mačk, kitov, tigrinje, krokodilov, aligatorjev in velikih koz, izdelkov iz... kavčurja, izdelkov iz alonovine, želvovine in korali, izdelkov iz ebarnine, mahagonja, iz norveških kaktusov, orhidej, mesojedih rastlin, itd.

Na potovanje se odpravite s fotoaparatom in beležko, domov prinesite le spomine v obliki fotografij in vtisov.

Kaj se nam lahko zgodi, če ob prestopu državne meje nimamo dokumenta CITES?
Carnitski uslužbenci lahko ob odhodu poslikajo ogroženimi vrstami na vseh mednarodnih mejnih prehodih zasežejo kateri koli osebki CITES (npr. torbico iz krokodilje kože). Sledi visoka denarna kazni, kritični pa mora poravnati še vse stroške postopka, npr. oshke živi živali ali rastlin in transporti poslikane nazaj v državo izpisa. Morda je v svetu enozija nelegalno trgovino z ogroženimi vrstami s tihotapljenjem mamil ali orožja.

Kaj moramo storiti pred nakupom rastlin in živali v tujini?
Pred potovanjem ali nakupom se posvetujte s strokovnjaki Agencije RS za okolje, ki nam bodo dali napotke in svetovati, kako pridobiti ustrezne dokumente. Dobimo jih na:

Agenciji RS za okolje, Sektorju za ohranjanje narave
Vojskova ulica 1b, Ljubljana
telefon +386 (0)1 478 00 00

Planika

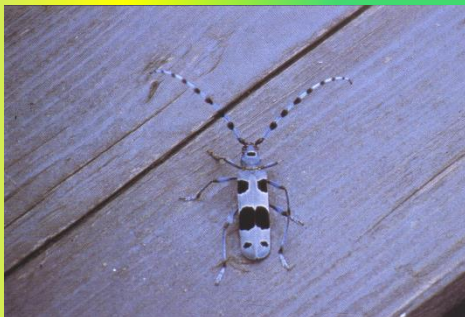
Tisa

Močvirska sklednica

Živorodna kuščarica

Alpski kozliček

OGROŽENE VRSTE

Potočna postrv

Alpska možina

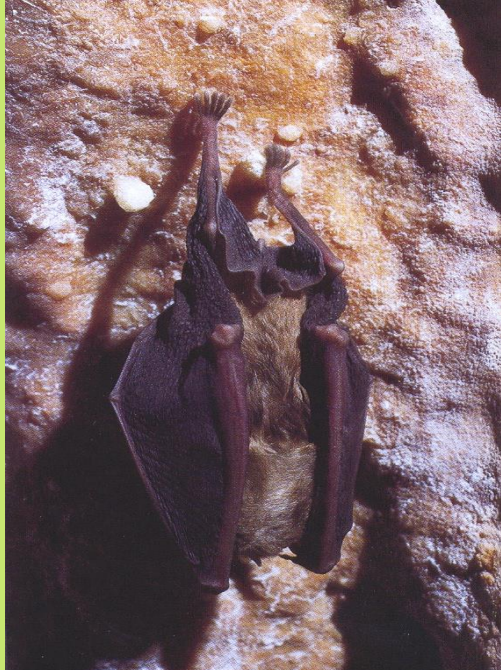

Mesojeda okroglistna rosika

Velikonočnica

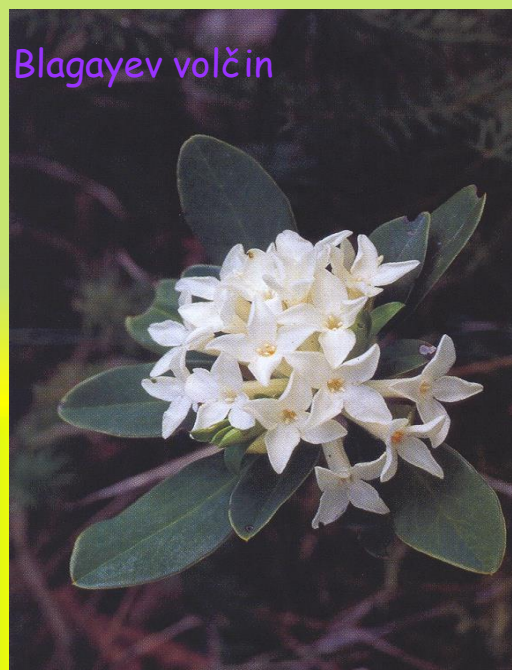

Veliki podkovnjak

Barjanska žaba ali plavček

Blagayev volčin

Bober

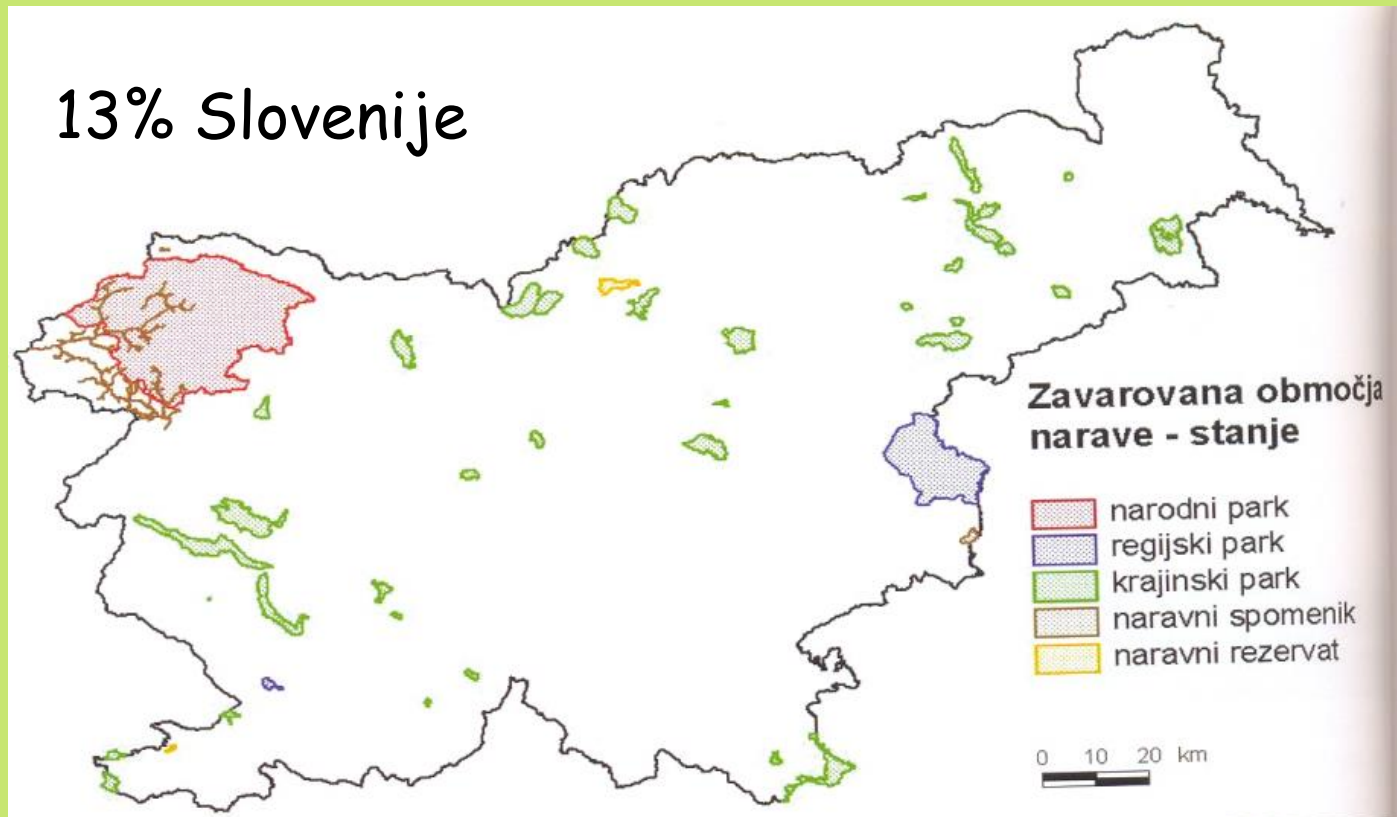
Veliki hrček

Morski konjiček

ZAVAROVANA OBMOČJA SLOVENIJE

KOČEVSKI PRAGOZD je prvo zavarovano območje na našem ozemlju. Leta 1888 ga je iz gospodarjenja izločil gozdni mojster kneza Ausperga.

EN NARODNI PARK

- TRIGLAVSKI NARODNI PARK

Je eden izmed prvih naravnih parkov v Evropi.

TRIJE REGIJSKI PARKI

- **REGIJSKI PARK ŠKOCJANSKE JAME**

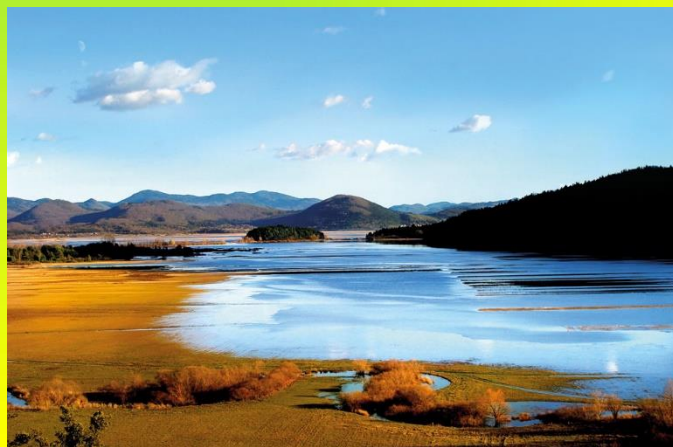
Je od leta 1986 vpisan na seznam Svetovne naravne in kulturne dediščine pri UNESCO, od leta 1999 pa tudi na seznam mokrišč mednarodnega pomena (RAMSARSKA KONVENCIJA).

- **KOZJANSKI REGIJSKI PARK**

- **NOTRANJSKI REGIJSKI PARK**

34 KRAJINSKIH PARKOV:

- GORIČKO
- KOLPA
- LJUBLJANSKO BARJE
- SEČOVELJSKE SOLINE
- STRUNJAN

66 NARAVNIH REZERVATOV:

- ŠKOCJANSKI ZATOK

1200 NARAVNIH SPOMENIKOV:

V zvezek si naredite miselni vzorec, pregledali bomo v šoli.

